

МАНІФЕСТ УНАБОМБЕРА

ПЕРЕДМОВА

Цей матеріал не написаний спеціально для України і спеціально про Україну. Але тим не менш є надзвичайно цікавим і корисним для українського читача. В першу чергу тому, що показує йому, що Качинський бунтує, у розвинутому «щасливому» суспільстві США, проти тих самих вад, за які українці зненавиділи комуністичну систему. Качинський бунтує проти бездушної, глухої системи, що підминає людину. Систему, для якої людина – лише гвинтик чи шестерня.

Ця робота дуже ясно дає зрозуміти українцю, що будь-які форми індустріального суспільства, не має значення, яку форму воно прийме – капіталістичну, соціалістичну, чи якусь ще, неunikно несуть в собі більшість тих самих проблем.

Чому це є цікавим і корисним? Тому, що занадто часто люди підіймали бунт проти системи, в якій жили, думаючи, що зможуть змінити її так, щоб вона «була кращою» до людей. Було багато бунтів і революцій, що залишали гірке похмілля по собі. Систему вдавалося змінити, але наступні покоління йшли знову на бунт, вже проти цієї нової системи.

Колись революціонери-ліберали йшли на барикади за суспільство «вільності, рівності та братерства». А наступні покоління клеймили їхню систему, як систему тотальної несправедливості й збиралися у марксистські гуртки, щоб знайти шляхи її повалення і заміни.

Більшовики мріяли створити новий світ і нову людину «комуністичного завтра» (досить правильно розуміючи, що треба пристосовувати їх взаємно). Але, не зумівши пристосувати систему до людини, почали активно пристосовувати людей до системи, широко відсіюючи «непристосовний» матеріал.

Занадто багато було розчарувань і пізніше, в інших країнах, в інших умовах. Комунізм не виправдав надій.

МАНІФЕСТ УНАБОМБЕРА

ПЕРЕДМОВА

Цей матеріал не написаний спеціально для України і спеціально про Україну. Але тим не менш є надзвичайно цікавим і корисним для українського читача. В першу чергу тому, що показує йому, що Качинський бунтує, у розвинутому «щасливому» суспільстві США, проти тих самих вад, за які українці зненавиділи комуністичну систему. Качинський бунтує проти бездушної, глухої системи, що підминає людину. Систему, для якої людина – лише гвинтик чи шестерня.

Ця робота дуже ясно дає зрозуміти українцю, що будь-які форми індустріального суспільства, не має значення, яку форму воно прийме – капіталістичну, соціалістичну, чи якусь ще, неunikно несуть в собі більшість тих самих проблем.

Чому це є цікавим і корисним? Тому, що занадто часто люди підіймали бунт проти системи, в якій жили, думаючи, що зможуть змінити її так, щоб вона «була кращою» до людей. Було багато бунтів і революцій, що залишали гірке похмілля по собі. Систему вдавалося змінити, але наступні покоління йшли знову на бунт, вже проти цієї нової системи.

Колись революціонери-ліберали йшли на барикади за суспільство «вільності, рівності та братерства». А наступні покоління клеймили їхню систему, як систему тотальної несправедливості й збиралися у марксистські гуртки, щоб знайти шляхи її повалення і заміни.

Більшовики мріяли створити новий світ і нову людину «комуністичного завтра» (досить правильно розуміючи, що треба пристосовувати їх взаємно). Але, не зумівши пристосувати систему до людини, почали активно пристосовувати людей до системи, широко відсіюючи «непристосовний» матеріал.

Занадто багато було розчарувань і пізніше, в інших країнах, в інших умовах. Комунізм не виправдав надій.

Антикомуністичні революції кінця 80-х принесли за собою своє похмілля. Нічим не краще від попередніх. Ті, хто з завзяттям ламав «бездушну» комуністичну систему, знову мріяли про те, про що мріяли більшовики, коли встановлювали її – про кращу до кожної людини систему.

Гірке розчарування сьогоднішніх днів – закономірне. Будь-які форми індустріального суспільства неухильно матимуть спільні риси, пов'язані з надзвичайною складністю цього суспільства. Сучасне суспільство є складною системою, і його елементи не можуть мати багато «свободи руху». Інакше це б розгойдало і розвалило всю систему. Система пристосовується до своїх елементів, а елементи мусять пристосовуватися до системи. Чим складнішою є система, тим складніше їй пристосуватися до кожного свого окремого елемента. Система мусить пристосовуватися до «узагальненого» елемента, а елемент мусить ставати «узагальненим». Той, хто не вміє ставати «узагальненим», відкидається системою як бракований.

І тому так наївні були сподівання комуністів 17-го і антикомуністів 91-го побудувати «добре суспільство». Автор правильно вказує єдиний шлях для людини зберегти свою волю. Але чи навряд в нього знайдеться багато приборчників.

Автор зробив свій висновок, ми робимо свій — реальним революціонерам, реального світу просто треба ставити перед собою реальні завдання. Це не значить, що нічого не слід робити. Просто треба розуміти, що можна змінити, а що ні. Якби українці у 1991-му розуміли, що більшість вад комуністичної системи так само притаманні й системі ліберально-вільно-ринковій (в яку вони хотіли втекти), то Україна б не лежала нині в руїні. І економічний рівень, досягнутий у 1991-му, був би трамплином для нових досягнень, а не став би майже нездійсненою мрією.

Прагнення втілити занадто гарні картинки занадто часто приводило до занадто жахливих картин.

Ернст Заграва

Антикомуністичні революції кінця 80-х принесли за собою своє похмілля. Нічим не краще від попередніх. Ті, хто з завзяттям ламав «бездушну» комуністичну систему, знову мріяли про те, про що мріяли більшовики, коли встановлювали її – про кращу до кожної людини систему.

Гірке розчарування сьогоднішніх днів – закономірне. Будь-які форми індустріального суспільства неухильно матимуть спільні риси, пов'язані з надзвичайною складністю цього суспільства. Сучасне суспільство є складною системою, і його елементи не можуть мати багато «свободи руху». Інакше це б розгойдало і розвалило всю систему. Система пристосовується до своїх елементів, а елементи мусять пристосовуватися до системи. Чим складнішою є система, тим складніше їй пристосуватися до кожного свого окремого елемента. Система мусить пристосовуватися до «узагальненого» елемента, а елемент мусить ставати «узагальненим». Той, хто не вміє ставати «узагальненим», відкидається системою як бракований.

І тому так наївні були сподівання комуністів 17-го і антикомуністів 91-го побудувати «добре суспільство». Автор правильно вказує єдиний шлях для людини зберегти свою волю. Але чи навряд в нього знайдеться багато приборчників.

Автор зробив свій висновок, ми робимо свій — реальним революціонерам, реального світу просто треба ставити перед собою реальні завдання. Це не значить, що нічого не слід робити. Просто треба розуміти, що можна змінити, а що ні. Якби українці у 1991-му розуміли, що більшість вад комуністичної системи так само притаманні й системі ліберально-вільно-ринковій (в яку вони хотіли втекти), то Україна б не лежала нині в руїні. І економічний рівень, досягнутий у 1991-му, був би трамплином для нових досягнень, а не став би майже нездійсненою мрією.

Прагнення втілити занадто гарні картинки занадто часто приводило до занадто жахливих картин.

Ернст Заграва

ВСТУП

1. Індустріальна Революція та її наслідки були нещастям для людства. Вона збільшила тривалість життя для тих, хто живе у «розвинених» країнах, але й вона ж дестабілізувала суспільство, зробила життя беззмистовним, підкорила зневірі, розповсюдила психологічні страждання (а в країнах Третього світу також і фізичні) та спричинила серйозні збитки живій природі. Подальший розвиток технології ще більше погіршить ситуацію. Це спричинить ще більшу зневіру людей та паплюження живої природи, це ймовірно призведе до більших соціальних потрясінь та психологічних страждань і це може призвести до збільшення фізичних страждань навіть у «розвинутих» країнах.

2. Індустріально-технологічна система може вижити, а може і зламатися. Якщо вона збережеться, вона МОЖЕ, у кінцевому рахунку, зменшити психологічні та фізичні страждання людей можна зменшити, але для цього доведеться пройти через довгий і дуже хворобливий період реорганізації, через період істотного спрощення людей й інших живих організмів до рівня промислових продуктів та звичайних гвинтиків соціальної машини. Крім того, якщо система виживе, наслідки будуть неминучі: немає ніякого шляху перетворення чи зміни системи, щоб запобігти позбавленню людей гідності та самостійності.

3. Якщо система зламається, наслідки теж будуть дуже болісними. Чим більша система тим більш згубні наслідки вона спричинює своїм розвалом. Але їх можна буде пережити. Тому якщо ламати систему, то краще зробити це якнайшвидше.

4. Ми тому і виступаємо за революцію проти індустріальної системи. Ця революція може відбуватися з використанням насильства, а може і без нього: це може бути раптовий процес, а може, і поступовий, що охоплює декілька десятиліть. Ми не в змозі передбачити це. Але ми окреслимо загальні засоби, які

ВСТУП

1. Індустріальна Революція та її наслідки були нещастям для людства. Вона збільшила тривалість життя для тих, хто живе у «розвинених» країнах, але й вона ж дестабілізувала суспільство, зробила життя беззмистовним, підкорила зневірі, розповсюдила психологічні страждання (а в країнах Третього світу також і фізичні) та спричинила серйозні збитки живій природі. Подальший розвиток технології ще більше погіршить ситуацію. Це спричинить ще більшу зневіру людей та паплюження живої природи, це ймовірно призведе до більших соціальних потрясінь та психологічних страждань і це може призвести до збільшення фізичних страждань навіть у «розвинутих» країнах.

2. Індустріально-технологічна система може вижити, а може і зламатися. Якщо вона збережеться, вона МОЖЕ, у кінцевому рахунку, зменшити психологічні та фізичні страждання людей можна зменшити, але для цього доведеться пройти через довгий і дуже хворобливий період реорганізації, через період істотного спрощення людей й інших живих організмів до рівня промислових продуктів та звичайних гвинтиків соціальної машини. Крім того, якщо система виживе, наслідки будуть неминучі: немає ніякого шляху перетворення чи зміни системи, щоб запобігти позбавленню людей гідності та самостійності.

3. Якщо система зламається, наслідки теж будуть дуже болісними. Чим більша система тим більш згубні наслідки вона спричинює своїм розвалом. Але їх можна буде пережити. Тому якщо ламати систему, то краще зробити це якнайшвидше.

4. Ми тому і виступаємо за революцію проти індустріальної системи. Ця революція може відбуватися з використанням насильства, а може і без нього: це може бути раптовий процес, а може, і поступовий, що охоплює декілька десятиліть. Ми не в змозі передбачити це. Але ми окреслимо загальні засоби, які

треба використовувати тим хто ненавидить індустріальну систему, тим хто торуватиме шлях для революції проти цієї форми суспільства. Ця революція не буде ПОЛІТИЧНОЮ. Її мета не в скиненні урядів, а у зміні економічних і технологічних підстав існуючого суспільства.

5. У цій статті ми звертаємо увагу тільки на деякі з негативних наслідків спричинених індустріально-технологічною системою. Деякі ж наслідки ми згадуємо тільки коротко чи взагалі ігноруємо. З цього не випливає, що ми розцінюємо ігноровані наслідки як незначні. Просто за практичним розумінням ми повинні обмежити наше обговорення областями, що мають недостатню суспільну увагу або ми можемо сказати дещо нове. Наприклад, з деякого часу поширилися екологічні та природоохоронні рухи але ми небагато напишемо про занепад навколишнього середовища або руйнацію дикої природи, незважаючи на їх надзвичайну важливість для нас.

ПСИХОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ЛІВАЦТВА

6. Майже кожний погодиться, що ми живемо в глибоко занепокоєному суспільстві. Один з найбільш широко розповсюджених проявів божевілля нашого світу — лівацтво, так що обговорення психології лівацтва може розглядатися, як обговорення проблем сучасного суспільства взагалі.

7. Що таке лівацтво? Протягом першої половини 20-ого сторіччя лівацтво могло бути фактично прирівняним до соціалізму. Сьогодні лівий рух фрагментовано, і не ясно, хто може називатися істинно лівим. Коли ми говоримо про ліваків у цій статті, ми маємо на увазі головним чином соціалістів, колективістів, прихильників «політкоректності», феміністок, захисників гомосексуалістів та захисників інвалідів, а також активістів захисту прав тварин і тому подібних. Не кожний, хто пов'язаний з одним з цих рухів — лівак. Нас цікавить не стільки самі рухи та ідеологія, скільки психологічний тип або більше спільні риси типів.

треба використовувати тим хто ненавидить індустріальну систему, тим хто торуватиме шлях для революції проти цієї форми суспільства. Ця революція не буде ПОЛІТИЧНОЮ. Її мета не в скиненні урядів, а у зміні економічних і технологічних підстав існуючого суспільства.

5. У цій статті ми звертаємо увагу тільки на деякі з негативних наслідків спричинених індустріально-технологічною системою. Деякі ж наслідки ми згадуємо тільки коротко чи взагалі ігноруємо. З цього не випливає, що ми розцінюємо ігноровані наслідки як незначні. Просто за практичним розумінням ми повинні обмежити наше обговорення областями, що мають недостатню суспільну увагу або ми можемо сказати дещо нове. Наприклад, з деякого часу поширилися екологічні та природоохоронні рухи але ми небагато напишемо про занепад навколишнього середовища або руйнацію дикої природи, незважаючи на їх надзвичайну важливість для нас.

ПСИХОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ЛІВАЦТВА

6. Майже кожний погодиться, що ми живемо в глибоко занепокоєному суспільстві. Один з найбільш широко розповсюджених проявів божевілля нашого світу — лівацтво, так що обговорення психології лівацтва може розглядатися, як обговорення проблем сучасного суспільства взагалі.

7. Що таке лівацтво? Протягом першої половини 20-ого сторіччя лівацтво могло бути фактично прирівняним до соціалізму. Сьогодні лівий рух фрагментовано, і не ясно, хто може називатися істинно лівим. Коли ми говоримо про ліваків у цій статті, ми маємо на увазі головним чином соціалістів, колективістів, прихильників «політкоректності», феміністок, захисників гомосексуалістів та захисників інвалідів, а також активістів захисту прав тварин і тому подібних. Не кожний, хто пов'язаний з одним з цих рухів — лівак. Нас цікавить не стільки самі рухи та ідеологія, скільки психологічний тип або більше спільні риси типів.

Таким чином те, що ми називаємо «лівацтвом», стане більш зрозумілим під час нашого обговорення лівацької психології (Див., також параграфи 227-230)

8. Навіть у цьому випадку, наша концепція лівацтва буде не такою ясною, як нам хотілося б але ми не знаємо як зарадити цьому. Усе, що ми спробуємо зробити – позначити грубим і приблизним способом дві психологічних тенденції, що, як нам вважається, є головною рушійною силою сучасних лівацтва. Ми ні в якому разі не стверджуємо, що розповімо тут УСЮ правду про ліву психологію. Також наше обговорення стосується, насамперед, сучасних лівих поглядів. Ми залишаємо відкритим питання про психологію лівих 19 і початку 20-го сторіччя.

9. Дві психологічних тенденції, що лежать в основі сучасних лівих поглядів, ми назвемо «меншовартість» та «надсоціалізація». Меншовартості характерна для сучасного лівацтва у цілому, в той час як надсоціалізація характерна тільки для деякої частини сучасного лівацтва; але ця частка є високовпливовою.

МЕНШОВАРТІСТЬ

10. «Меншовартість» це не тільки власне меншовартість, а й цілий спектр споріднених рис: самозневага, почуття безсилля, депресивні тенденції, пораженство, почуття провини, самоненависті і т.д. Ми доводимо, що сучасні ліваки мають тенденцію сповідувати саме такі почуття (можливо більш-менш придушуваними ними), і що ці почуття є вирішальними у визначенні напрямку сучасних ліваків.

11. Коли хтось вважає принизливим що-небудь що кажуть стосовно нього (або стосовно груп з якими він себе уособлює), ми впевнені, що він відчуває свою меншовартість або низьку самоповагу. Ця тенденція явна серед захисників прав меншин, безвідносно до приналежності до груп меншин, чиї права вони захищають. Вони надчуттєві до тих слів, що означають меншину. Такі терміни «негр», «жовтий», «каліка» або «баба» для аф-

Таким чином те, що ми називаємо «лівацтвом», стане більш зрозумілим під час нашого обговорення лівацької психології (Див., також параграфи 227-230)

8. Навіть у цьому випадку, наша концепція лівацтва буде не такою ясною, як нам хотілося б але ми не знаємо як зарадити цьому. Усе, що ми спробуємо зробити – позначити грубим і приблизним способом дві психологічних тенденції, що, як нам вважається, є головною рушійною силою сучасних лівацтва. Ми ні в якому разі не стверджуємо, що розповімо тут УСЮ правду про ліву психологію. Також наше обговорення стосується, насамперед, сучасних лівих поглядів. Ми залишаємо відкритим питання про психологію лівих 19 і початку 20-го сторіччя.

9. Дві психологічних тенденції, що лежать в основі сучасних лівих поглядів, ми назвемо «меншовартість» та «надсоціалізація». Меншовартості характерна для сучасного лівацтва у цілому, в той час як надсоціалізація характерна тільки для деякої частини сучасного лівацтва; але ця частка є високовпливовою.

МЕНШОВАРТІСТЬ

10. «Меншовартість» це не тільки власне меншовартість, а й цілий спектр споріднених рис: самозневага, почуття безсилля, депресивні тенденції, пораженство, почуття провини, самоненависті і т.д. Ми доводимо, що сучасні ліваки мають тенденцію сповідувати саме такі почуття (можливо більш-менш придушуваними ними), і що ці почуття є вирішальними у визначенні напрямку сучасних ліваків.

11. Коли хтось вважає принизливим що-небудь що кажуть стосовно нього (або стосовно груп з якими він себе уособлює), ми впевнені, що він відчуває свою меншовартість або низьку самоповагу. Ця тенденція явна серед захисників прав меншин, безвідносно до приналежності до груп меншин, чиї права вони захищають. Вони надчуттєві до тих слів, що означають меншину. Такі терміни «негр», «жовтий», «каліка» або «баба» для аф-

риканців, азіатів, інвалідів або жінок, в оригіналі, не несуть зневажливого змісту. Негативний зміст був привнесений у ці терміни безпосередньо самими активістами по захисту їхніх прав. Деякі захисники прав тварини дійшли до того, що вимагають називати домашніх тварин «тваринами компаньйонами». Лівацькі антропологи уникають розмов про примітивні народи узагалі, щоб чимось ці самі народи не скривдити. Вони хочуть замінити слово «примітивні» словом «безписемні». Вони виглядають майже параноїками стосовно того що примітивні культури нижчі за нашу (Ми не хочемо переконати усіх, що існуючі сьогодні примітивні культури гірші за нашу. Ми просто говоримо про гіперчутливість лівацьких антропологів.).

12. Ті, хто найбільш чуттєві до «політично некоректної» термінології – це не середній чорний мешканець гетто, не азіатський іммігрант, не принижена жінка чи інвалід, але це купка захисників їхніх прав, багато хто з яких навіть не належать ні до яких «пригноблених» груп, і навіть навпаки, належать до привілейованих верств суспільства. Політкоректність спирається на середовище університетських професорів, що мають постійну і добре оплачувану роботу, ба більш того, гетеросексуалів, білих чоловіків з буржуазних родин.

13. Багато ліваків ототожнюють себе з проблемами груп які зображуються як слабкі (жінки), переможені (індіанці), відразні (гомосексуалістами) або інакше гноблені. Значить вони самі відчують, що ці групи — нижчі. Вони ніколи не визнали б, що мають такі почуття. (Ми не пропонуємо, що жінки, гомосексуалісти й індіанці є нижчими; ми тільки розповідаємо про лівацьку психологію)

14. Феміністки запекло прагнуть довести, що жінки настільки ж сильні, настільки ж здібні, як і чоловіки. Ясно, що вони побоюються, що насправді жінки не можуть бути настільки ж сильні і настільки ж здібні, як і чоловіки.

риканців, азіатів, інвалідів або жінок, в оригіналі, не несуть зневажливого змісту. Негативний зміст був привнесений у ці терміни безпосередньо самими активістами по захисту їхніх прав. Деякі захисники прав тварини дійшли до того, що вимагають називати домашніх тварин «тваринами компаньйонами». Лівацькі антропологи уникають розмов про примітивні народи узагалі, щоб чимось ці самі народи не скривдити. Вони хочуть замінити слово «примітивні» словом «безписемні». Вони виглядають майже параноїками стосовно того що примітивні культури нижчі за нашу (Ми не хочемо переконати усіх, що існуючі сьогодні примітивні культури гірші за нашу. Ми просто говоримо про гіперчутливість лівацьких антропологів.).

12. Ті, хто найбільш чуттєві до «політично некоректної» термінології – це не середній чорний мешканець гетто, не азіатський іммігрант, не принижена жінка чи інвалід, але це купка захисників їхніх прав, багато хто з яких навіть не належать ні до яких «пригноблених» груп, і навіть навпаки, належать до привілейованих верств суспільства. Політкоректність спирається на середовище університетських професорів, що мають постійну і добре оплачувану роботу, ба більш того, гетеросексуалів, білих чоловіків з буржуазних родин.

13. Багато ліваків ототожнюють себе з проблемами груп які зображуються як слабкі (жінки), переможені (індіанці), відразні (гомосексуалістами) або інакше гноблені. Значить вони самі відчують, що ці групи — нижчі. Вони ніколи не визнали б, що мають такі почуття. (Ми не пропонуємо, що жінки, гомосексуалісти й індіанці є нижчими; ми тільки розповідаємо про лівацьку психологію)

14. Феміністки запекло прагнуть довести, що жінки настільки ж сильні, настільки ж здібні, як і чоловіки. Ясно, що вони побоюються, що насправді жінки не можуть бути настільки ж сильні і настільки ж здібні, як і чоловіки.